

Шаноўныя чытачы!

Вы трымаеце ў руках першы ў новым годзе нумар газеты. 1999 год мы пачынаем з новымі надзеямі, новымі ідэямі і новым галоўным рэдактарам. Змяняецца жыццё, змяняемся мы. Нязменным застаюцца толькі прынцыпы, якія з'яўляюцца святымі для нас. Гэтыя ідэалы мы імкнуліся пераўтварыць у жыццё апошнія дзесяць гадоў — незалежнасць нашай Беларусі, свабода, дэмакратыя і рынак.

У гэтым годзе мы прапануем вам новы выгляд нашай газеты, новых аўтараў, якія з'яўляцца на нашых старонках разам з тымі, хто ўжо палюбіўся вам.

Мы будзем дапамагаць вам шукаць адказы, якія ставіць перад намі жыццё, вырашаць вашыя праблемы, дакладна і поўна інфармаваць вас аб тым, што робіцца навокал.

У гэтым годзе Беларусь чакаюць сур'ёзныя палітычныя і эканамічныя выпрабаванні. Але мы ўпэўненыя, што беларускі народ вытрымае іх, і XXI стагоддзе наша краіна сустрэне свабоднай і дэмакратычнай.

Тут мы спадзяемся і на вашу дапамогу, паважаныя чытачы.

Разам зробім нашае жыццё лепшым!

Павел ЖУК

Біяграфічныя звесткі:

Павел Жук нарадзіўся ў 1956 г. у г. Баранавічы, скончыў Белдзяржуніверсітэт, па спецыяльнасці — фізік. Некалькі гадоў працаваў у Акадэміі навук Беларусі. З 1988 года займаецца выдавецкай справай: выдаваў газету «Навіны БНФ», у 1990 годзе заснаваў і выдаваў да яе закрыцця ўладамі ў 1997 газету «Свабода», у 1991 заснаваў і выдаваў газету «Наша Ніва». У 1992 кіраваў тэлекампаніяй «ММ4», якая працавала на «8-канале». У 1997 годзе заснаваў і выдае газету «Навіны».

Перапішуць усіх

З 16 па 23 лютага пройдзе чарговы перапіс насельніцтва Беларусі. Прэзідэнт Лукашэнка хоча ведаць, колькі чалавек ён далучае да Расіі.

Як нам паведамілі ў міністэрстве статыстыкі і аналізу, перапіс правядуць 52 тысячы спецыялістаў. Сярод іх больш за 32 тысячы лічальнікаў, якія будуць хадзіць па хатах і запаўняць спецыяльныя бланкі. На аднаго лічальніка ў горадзе прыпадае 350 жыхароў, а ў сельскай мясцовасці 250. Лічальнікам ужо пашылі партфелі, падрыхтавалі пасведчанні і іншыя неабходны інструментарый. За сваю працу кожны з іх атрымае 3 мінімальныя заробкі. Загадчыкам перапісных аддзелаў пашчасціла больш, ім дадуць па 5 мінімалак. Разам гэта больш за 80 мільярдаў рублёў. Кіраўніцтва міністэрства просіць вызваліць гэтыя выплаты ад падаходнага падатку.

Лічальнікі, аднак, могуць завітаць да грамадзянаў крыху раней. З 11 па 14 лютага яны абыдуць свае ўчасткі, каб папярэдне зафіксаваць усе апошнія змены. Грамадзянам, якія ў час перапісу не пусцяць лічальнікаў у кватэру, давядзецца самім прыйсці на ўчастак для запаўнення бланкаў.

Мікола ВАЙТОВІЧ

Чарговая ахвяра дэфіцыту

Спіс сапраўдных ахвяраў харчовага дэфіцыту папоўніўся нябожчыкам з Магілёва.

У чарзе за курамі загінула 40-гадовая жанчына. Птушку прадавалі на вуліцы са скрыняў. Раптоўна скрыні паваліліся, людзі кінуліся да птушак. У даўцы жанчыне стала дрэнна, і яна памёрла.

Сымон ГЛАЗШТЭЙН

У кожнага свае выбары

10 студзеня ў Мінску адбудзецца паседжанне Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь 13-га склікання.

Плануецца, што на ім будуць разгледжаны пытанні аб вызначэнні даты выбараў прэзідэнта і фарміраванні Цэнтральнай выбарчай камісіі, альтэрнатыўнай той, што ўзначальвае Лідзія Ярмошына. У распаўсюджаным з гэтай нагоды інфармацыйным паведамленні спікер Вярхоўнага Савета Сямён Шарэцкі адзначае, што ў адпаведнасці з артыкулам 4 Закона аб выбарах прэзідэнта Рэспублікі Беларусь рашэнні дзяржаўных органаў па падрыхтоўцы і правядзенні выбараў «падлягаюць абвешчэнню ў сродках масавай інфармацыі».

Тым часам

Цэнтральная выбарчая камісія Беларусі зацвердзіла каштарыс расходаў на правядзенне выбараў у мясцовыя Саветы, якія пройдуць 4 красавіка 1999 года.

Як паведаміў сакратар Цэнтрвыбаркама Іван Ліхач, расходы на правядзенне выбараў складуць каля 1 трыльёна рублёў.

БелаПАН

Кангрэсам па дыктатуры?

Апазіцыя рыхтуецца да правядзення ў студзені кангрэса дэмакратычных сілаў Беларусі

Старшыня аргкамітэта кангрэса Генадзь Карпенка лічыць, што форум можа стаць галоўнай падзеяй пачатку года, «паколькі прадэманструе народу краіны, што ёсць сіла, вакол якой можна і трэба аб'яднацца».

Арганізатары разлічваюць на ўдзел у форуме звыш 800 прадстаўнікоў палітычных партыяў, грамадскіх арганізацыяў, калектываў. За два дні кангрэса — 29 і 30 студзеня — намечана абмеркаваць палітычнае і эканамічнае становішча ў краіне, вырашыць, прымаць ці не прымаць удзел у выбарах у мясцовыя ды іншыя саветы. Адной з вядучых будзе тэма нелегітымнасці прэзідэнта пасля 20 ліпеня. Але галоўная мэта кангрэса — аб'яднаць дэмакратычныя сілы ў моцны кулак і нават стварыць нейкі каардынуючы орган. Па зве-

стках, ёсць два варыянты гэтай каардынацыі — мяккі і больш жорсткі. Які ў выніку будзе прыняты, пакуль не ведаюць і тыя, хто рыхтуе кангрэс. Яны, аднак, заяўляюць, што час для аб'яднання зараз вельмі спрыяльны і не выкарыстаць яго нельга.

Нагадаем, што 17 лістапада 1996 года ў Мінску дэмакраты ўжо праводзілі падобны кангрэс. Гэтая падзея адбылася за тыдзень да рэферэндуму і мела мэтай прадэманстраваць прэзідэнту Лукашэнка, што ягоная канстытуцыя ўсё роўна «не пройдзе». Даволі прадстаўнічы форум

А пікетчыкаў больш не чапай!

Шарамет стаў масквічом

Вядомы журналіст Павел Шарамет з 1 студзеня ўзначальвае карэспандэнцкую сетку Грамадскага расійскага тэлебачання. Цяпер ён адказвае за работу карпунктаў ОРТ у расійскіх рэгіёнах і ў краінах СНД.

На першым канале расійскага тэлебачання Павел Шарамет пачаў працаваць з 1996 года, кіраўніком мінскага бюро ОРТ. Яго рэпартажы не падабаліся беларускім уладам, і ўрэшце яны вырашылі пазбавіць журналіста акрэдытацыі. Амаль год таму Ашмянскі раённы суд вынес абвінаваччы прыгавор па справе журналістаў ОРТ.

Выпрабавальны тэрмін, вызначаны судом Паўлу Шарамету, сканчаецца толькі 28 студзеня, але ўжо цяпер кіраўніцтва ОРТ даручыла яму вельмі адказную пасаду. Прэзідэнту Лукашэнку, які любіць наведвацца ў расійскія рэгіёны, цяпер давядзецца зноў мець справу з Шараметам.

Мікола ВАЙТОВІЧ

Дно яшчэ не дасягнутае

Беларусь займае 11-е месца сярод краінаў былога СССР па ўзроўні сярэднямесячнай заробтнай платы.

Па стану на канец снежня сярэдняя зарплата ў Беларусі была эквівалентная 23 долларам ЗША. Менш атрымлівалі толькі ў Арменіі (22 долары), Грузіі (20), Узбекістане (16,5) і Таджыкістане (10). Лідэрам па гэтым паказчыку аказалася Эстонія — 310 долараў. Сярэдняя зарплата ў Літве складала 260 долараў, у Расіі — 88,6, на Украіне — 48,8.

У той жа час у Беларусі самы нізкі сярод краінаў былога Саюза пражытачны мінімум — 11 долараў (для параўнання: на Украіне — 21,1 долара, у Расіі — 35,8, Азербайджане — 88,6, Таджыкістане — 100). Гэта дазволіла ёй заняць 6-е месца па суадносінах сярэднямесячнай зарплаты да пражытачнага мінімуму — 2,1 раза. Лідэрамі ж з'яўляюцца Эстонія і Літва, дзе ўзровень зарплаты вышэй за пражытачны мінімум адпаведна ў 8,6 і 8,3 раза. Горш за ўсё справы ў Таджыкістане, дзе сярэдняя зарплата ў 10 разоў ніжэй за пражытачны мінімум.

Між тым, па інфармацыі «Аргументов и фактов», у канцы снежня Беларусь дзяліла апошняе месца з Азербайджанам па ўзроўні мінімальнай зарплаты, якая ў абедзвюх краінах складала 1,4 долара (для параўнання: у Таджыкістане — 2 долары, Расіі — 3,9, ва Украіне — 15,7, у Эстоніі — 81, Літве — 107,5 долара).

БелаПАН

Надвор'е

Сіноптыкі прадказваюць, што гэты студзень будзе цяплейшы, чым звычайна. Сярэдняя тэмпература складзе ад 3 да 7 градусаў марозу.

Сёння тэмпература днём будзе ад +2 да +6 градусаў, уначы каля 0. Але ўжо заўтра пахалалае. У пятніцу і суботу пачнуцца маразы: ноччу будзе -4...-9 градусаў, днём -1...-6 градусаў марозу. У нядзелю маразы стануць яшчэ мацнейшымі: -5...-10 градусаў удзень і -10...-15 градусаў уначы. Халоднае надвор'е пратрымаецца як мінімум да наступнага аўторка.

Неспрыяльныя дні ў студзені: 8, 11, 16, 20, 23, 25, 29 і 31 чысла.

Вера ЧЫЖЫК

«яўку» прыярытэт будзе аддадзены традыцыйным сродкам вулічнай прапаганды: зваротам, заклікам, заявам, улёткам, пікетам. Арганізатары мяркуюць, што калі пад сцягі дэмакратыі ў Беларусі жыве, народ з дыктатурай не прымірыўся і дапамагаць апазіцыі варта. З гэтай мэтай на кангрэс запрошаныя самыя вядомыя дэмакраты з суседніх краінаў: Вітаўтас Ландсбергіс з Літвы, Лешэк Бальцэровіч з Польшчы, Вячаслаў Чарнавіл з Украіны, Сяргей Кавалёў і Барыс Нямцоў з Расіі. Аднак ці прыедуць гэтыя ды іншыя паважаныя госці ў Мінск, арганізатары форуму пакуль не ведаюць.

Алег ГРУЗДЗІЛОВІЧ

Навагоднія віншаванні ад Дзяржкамдруку

Дзяржаўны камітэт па друку Беларусі апрагэставаў рашэнне Вышэйшага гаспадарчага суда, вынесенага па іску рэдакцыі газеты «Наша Ніва».

Старшыня Дзяржкамдруку Міхаіл Падгайны лічыць, што суд прыняў рашэнне на карысць газеты без поўнага і аб'ектыўнага вывучэння акалічнасцяў справы.

Нагадаем, што 22 снежня суддзя Ірына Петухова прызначыла незаконным папярэджанне, вынесенае Дзяржкамдрукам «Нашай Ніве» за «парушэнне агульнапрынятых нормаў мовы». Суд прыняў такое рашэнне на падставе заключэння мовазнаўчай экспертызы, якая паставіла, што выкарыстанне дэрформеннага правапісу («тарашкевіцы») не можа лічыцца парушэннем закона. На думку мовазнаўцаў, такога паняцця, як «агульнапрынятыя нормы мовы», наогул не існуе. Аднак Міхаіл Падгайны лічыць, што моўныя

нормы замацаваныя ў некалькіх акадэмічных слоўніках, а суд вынес рашэнне, нават не дачакаўшыся афіцыйных тлумачэнняў пункту закона аб друку палатай прадстаўнікоў. Будзе новы суд.

Навагодні падарунак у выглядзе папярэджання зрабілі брэсцкія абласныя чыноўнікі рэдакцыі незалежнай івацэвіцкай газеты «Для вас».

Галоўны абласны цэнзар — начальнік упраўлення па кантролі за дзейнасцю СМІ Іван Мельнічук, які падпісаў папярэджанне, лічыць, што газета «неаб'ектыўна і тэндэцыйна асвятляе праблемы нашага жыцця, чым кампраметуе палітыку прэзідэнта».

Таварышу Мельнічуку, у прыватнасці, не спадабаліся публікацыі пра чэргі ў Івацэвічах за яйкамі, цукрам, маслам і іншымі таварамі, лісты чытачоў, што згубілі веру ў прэзідэнта, а таксама артыкул аб тым, як разрабавалі

маёмасць фірмы «Івацэвічы» пасля арышту яе гаспадара, дэпутата ВС Уладзіміра Кудзінава.

Гэтыя матэрыялы, на думку чыноўніка, парушаюць 5-ты артыкул закона аб друку. Дарэчы, нядаўна падобнае папярэджанне было вынесена і баранавіцкай незалежнай газеце «Шаг».

На думку галоўнага рэдактара газеты «Для вас» Лідзіі Цэлуйка, улады проста вырашылі такім чынам расправіцца з незалежным выданнем. Рэдактар лічыць, што мясцовая вертыкаль баіцца росту папулярнасці штотыднёвіка сярод насельніцтва.

Газета была заснаваная тры гады таму дэпутатам Уладзімірам Кудзінавым. За гэты час яе наклад вырас да 3.700 асобнікаў. Газета распаўсюджваецца па падпісцы ў Івацэвіцкім і суседніх раёнах. Па словах сп.Цэлуйка, газету «Для вас» пастаянна чытаюць прыкладна 10–15 тысяч жыхароў рэгіёна.

Альгерд НЕВЯРОЎСКИ

Приколы нашего городка

Пресс-секретарь гражданской инициативы Хартія'97 Олег Бебенин был задержан милицией в новогоднюю ночь на Октябрьской площади Минска, где проходили праздничные гулянья.

Причиной ареста стал ярко-оранжевый флаг, на котором был изображен широко применяющийся в интернетовском общении символ — смайлик (от английского *smile* — «улыбка»), с которым Бебенин гулял по площади в компании своих друзей, которые имеют то или иное отношение к Интернету.

Однако милиция расценила изображение на флаге как не соответствующее новогоднему настроению и маскараду. Именно так подполковник Гирель из Советского РОВД столицы мотивировал свое требование свернуть флаг. После того

как Бебенин отказался это сделать и попытался напомнить Гирелю о том, что на дворе Новый год, было вызвано подкрепление в лице двух милицейских подполковников, которые сразу перешли к делу. Один из них, нецензурно выражаясь, начал отбирать полотнище, а второй брызнул Бебенину в лицо из газового баллончика. Несмотря на то, что мнение окружающих, мягко говоря, было не на стороне милиции, Бебенина арестовали.

В специальной машине, куда посадили арестанта, его ждал сотрудник милиции в штатском, который, не

представившись, попытался избить Бебенина. Однако правозащитник не стал пассивно переносить побои и оказал обоснованное сопротивление нападшему. В опорном пункте милиции, куда доставили арестованного, его продержали около 40 минут. За это время дежурный установил его личность и попытался составить протокол о задержании. Это, по словам Бебенина, было как раз самой смешной частью всего происшедшего. Даже опытный милиционер впал в полную растерянность от того, что не смог сформулировать обвинение в адрес человека, пришедшего на маскарадные гулянья в новогоднюю ночь с бутафорским флагом.

Пресс-центр Хартии'97

Станкевіч цяпер няўлоўны

Былы дарадца расійскага прэзідэнта Сяргей Станкевіч атрымаў у Польшчы статус ўцекача

Цяпер Сяргей Станкевіч можа свабодна раз'язджаць па свеце (праўда, не перасякаючы межаў Расіі) — ніхто яго не затрымае, бо статус уцекача, прызнаны на падставе Жэнеўскай канвенцыі, дае яму прававую абарону на тэрыторыі ўсіх краінаў, што падпісалі канвенцыю.

Нагадаем, што С.Станкевіч быў арыштаваны ў Варшаве ў красавіку 1997 года па запцы расійскай пракуратуры. Расійскія праваахоўныя органы абвінавачвалі Станкевіча ў атрыманні хабару ў памеры 10 тысяч долараў у 1992 годзе. Сам дарадца сцвярджае, што ніякага хабару не браў, а абві-

навачванне — спроба «палітычнай помсты» з боку людзей з атачэння Ельцына і функцыянераў КДБ, з якімі Станкевіч канфліктаваў.

Варшаўскі суд, які разглядаў справу Станкевіча, палічыў недастатковымі аргументы расійскага боку і адмовіў у выдачы Станкевіча Расіі.

Людміла ГУЛЯКЕВІЧ

Загадалі менш піць

Як вядома, па ініцыятыве прэзідэнта барацьба з п'янствам у нашай краіне зноў стала «справой усенароднай».

Так, міністэрства архітэктуры і будаўніцтва выпусціла нядаўна спецыяльны загад. Паводле яго, у падведомасных прадпрыемствах пачалі ствараць спецыяльныя камісіі. Апроч

таго, на прадпрыемствах ствараюцца спісы схільных да п'янства і алкагалізму. Да іх будуць прымацоўваць «перадавы» рабочых, каб тыя перавыхоўвалі калег. Ім прапанавана «выка-

рыстоўваць станоўчы вопыт у гэтай працы». Асабліва пры гэтым неабходна звярнуць увагу на «медыцынскія метады лячэння гэтых з'яваў, індывідуальную працу з асобамі, схільнымі да злоўжывання спіртковымі напоямі».

Што ж, добрымі намерамі, як вядома, вымашчана дарога ў пекла.

Сымон ГЛАЗШТЭЙН

БНФ сыходзіць у абоз

На сустрэчы ў Варшаве з актывістамі БНФ Зянон Пазыняк выступіў катэгарычна супраць удзелу фронтаўцаў у маючым адбыцца ў студзені ў Мінску Кангрэсе дэмакратычных сілаў.

Лідэр БНФ выказаўся за тое, каб удзел Фронту ў Кангрэсе быў абмежаваны дзяжурным прывітаннем і пажаданнем прыняць дзве пастановы: аб няўдзеле дэмакратаў у выбарах і аб супраціўленні анексіі Беларусі Расіяй.

Замест гульні ў аб'яднанне дэмакратаў і вылучэння агульных кандыдатаў у прэзідэнты (кшталту Чыгіра), БНФ павінен засяродзіцца на ўжо распачатых акцыях «Адстаўка», «Грамадзянства БНР» і ўзмацніць уплыў на рабочы рух, заявіў З.Пазыняк.

У той жа час кіраўнік Фронту падтрымаў ідэю Віктара Ганчара аб адраджэнні Цэнтральнай выбарчай камісіі і выказаўся за ўдзел прадстаўнікоў БНФ у гэтым працэсе. Дзеля гэтага Пазыняк пажадаў сустрэцца з Ганчаром, каб узвешна ўзгадніць свае пазіцыі і падыходы.

Ігар ШЧЫПАНОЎСКИ

Здарэнні

Знай наших

Накануне католического Рождества недалеко от Варшавы произошло ЧП. Пять белорусов — трое мужчин и две женщины — ехали микробусом «Мерседес» на стадион 10-летия в Варшаве, известный как «Ярмарка Европы».

В 70 км от Варшавы, недалеко от Венгрова, их задержал полицейский патруль, однако, как оказалось, полицейские были фальшивые. Таких нападенний переодетых в полицейские мундиры бандитов в последнее время становится все больше. (Польская полиция даже специально предупреждает, что на загородной дороге в темное время суток не

Скралі камп'ютэры

У Магілёве абкрадзены недзяржаўны фінансавы эканамічны інстытут.

Зладзеі вынеслі камп'ютэрнае абсталяванне і аргтэхніку ВНУ. Па папярэдніх падліках, агульны кошт страў інстытута — амаль 1,3 мільярда рублёў.

Следства высвятляе, якім чынам злачынцам удалося гэта зрабіць. Зараз вядома толькі, што яны здолелі падмануць ахову і патрапіць у будынак.

Іван ЗАСАДА

Лепей без «старэйшага брата»

Ці падтрымліваеце вы стварэнне адной дзяржавы з Расіяй? Такое пытанне задаў наш карэспандэнт па тэлефоне жыхарам Гродна.

40 працэнтаў выказалася супраць. Аргументы наступныя — у Расіі эканамічны крызіс, ужо даўно месяцамі не выплачваюць заробкі, значыцца гэта закране і беларусаў. Альбо такі адказ: у Расіі адбываецца невядома што.

За аб'яднанне выказаліся 20 працэнтаў. Аргументы ў іх такія. Дзякуючы гэтаму саюзу, магчыма, мы атрымаем танную электраэнергію, паліва, бензін. Магчыма, будзе адзіная валюта. У некаторых гродзенцаў ёсць сваякі ў Расіі, а купіць расійскія рублі, каб іх наведваць, яны не могуць. Сімтматычна, аднак, што ніхто адназначна не спадзяецца на «малочныя рэкі», якія пацякуць з Расіі, усе толькі выказваюць надзею на гэта.

Астатнія 40 працэнтаў можна акрэсліць як «балота». Яны альбо толкам нічога не ведаюць пра «сюрпрыз», зроблены нашым прэзідэнтам, або ім проста ўсё адно, бо яны не чытаюць газет і не цікавяцца палітыкай. Частка гэтых людзей адказвае, што не супраць аб'яднання, але нічога ад яго не чакае. Маўляў, хай палітыкі займаюцца сваімі палітычнымі гульнямі, ад нас усё адно нічога не залежыць.

С.А.

Даходы лідскіх бамжоў знізяцца

Пасля новагодніх святаў на Лідскім аб'яднанні харчовых канцэнтратаў будуць выпускаць не толькі сухія супы і кашы, але і сваё віно.

Прадпрыемства закупіла лінію фірмы *Tetrapak*, на якой у паўлітровыя кардонныя каробкі будзе разлівацца віно, зробленае з яблыкаў. Каштаваць яно будзе не даражэй, чымсыці ў бутэльках. Віно ў каробкі ў Беларусі пакуль не разлівалася. З другога паўгоддзя будзе выпускацца таксама яблычны сок. У 1999 г. у Лідзе збіраюцца выпусціць 300 тысяч дэкалітраў віна.

Сяргей МАКСІМОВІЧ

русов в лес, где приказали им выйти из машины. Чтобы показать свою готовность на все, один из бандитов выстрелил в направлении самого молодого из задержанных и ранил его в руку. Однако раненому удалось вырвать у бандита оружие и подстрелить по крайней мере одного из бандитов. «Коллеги» раненого оставили его и бросились удирать. Как затем выяснила польская полиция, раненый бандитом оказался 25-летний украинец, подозревающий, что и остальные из 4 нападавших были его земляками. Раненому белорусу в ближайшем госпитале была оказана помощь.

Людмила ГУЛЯКЕВИЧ

Страляніна ў Зэльве

3 студзеня ў Зэльве з пісталета былі ўвечары паранены два мужчыны, адзін з якіх памёр у бальніцы.

Тры прыватныя баявалі ў мясцовым рэстаране, два з іх — зэльвенцы, адзін — мінчанін. Аднаго з іх забрала дахаты жонка, каб праспаўся. Ён вярнуўся праз некаторы час на машыне. Два другія выйшлі якраз з рэстарана. Ён пачаў страляць у іх, аднаго параніўшы ў плячо, другога — у живот, як потым сталася — смяротна. Вярнуўшыся дахаты, ён стаў страляць у дзверы. Жонцы ўдалося ўцячы. Пасля гэтага «стралок» захапіў свае рэчы і знік.

Ракета трапіла ў кватэру

У навагоднюю ноч у Слоніме нехта пацэліў сігнальнай ракетай у акно кватэры.

Ракета разбіла шыбу і ўпала на дыван, які пакрываў падлогу. Гаспадары знаходзіліся дома і ім удалося пагасіць ракету, інакш мог здарыцца пажар.

С.М.

ПАНЯДЗЕЛАК

11 студзеня

БТ
06.30 Добroe утро, Беларусь! **07.00** Новости. **07.10** Добroe утро, Беларусь! **08.15** Рэзонанс. **09.00** Новости. **09.10** Потребительская корзина. **09.25** Телебарометр. **09.40** «Сегодня с вами...» Религиозно-мультипликатор Ирина Кадюкова. **10.05** Здоровье. **10.30** «Колындные истории». А.Вольский. «Новогодняя сказка». **10.40** Мультфильм. **11.00** Новости. **11.15, 18.00** «Доктор Финли». **12.10** Теленавигатор. **12.30** Музыкальный салон с Э.Эзерской. **13.00** Новости. **13.10** «Секреты сердца». Х/ф. **15.00** Новости. **15.10** «Жизнь и приключения четырех друзей». Х/ф. 1-я с. **15.45** Видеокурс французского языка. **16.10** ТВ - школе. История Беларуси. 6-й класс. Религия и культура старобелорусских земель в X - X111 веках. **16.40** Автопарк. **16.50** Премьера песни. **17.00** Новости (с сурдо-переводом). **17.10** «А музыка звучит...» **17.40** «Рождественские вечера». **17.45**

АЎТОРАК

12 студзеня

БТ
06.30 Добroe утро, Беларусь! **07.00** Новости. **07.10** Добroe утро, Беларусь! **08.15** «Сегодня с вами...» Министр образования Республики Беларусь Василий Стражев. **08.40** Потребительская корзина. **09.00** Новости. **09.10** ТВ - школе. История Беларуси. 6-й класс. Религия и культура старобелорусских земель в X - X111 веках. **09.40** «Навстречу». **10.20** «Колындные истории». Валентин Лукша. «Карнавал». **10.25** Мультиклуб. **11.00** Новости. **11.15, 18.00** «Доктор Финли». **12.10** Третий тайм. **12.40** «А музыка звучит...» **13.00** Новости. **13.15** Творческий портрет кинорежиссера Валерия Рубинчика. **14.00** «Беларусь. Особый взгляд». **14.05** Туробъектив. **14.25** Бездельник. **15.00** Новости. **15.10** «Жизнь и приключения четырех друзей». Х/ф. 2-я с. **15.40** Видеокурс английского языка. **16.05** ТВ - школе. Белорусская литература. 7-й класс. Стихи Максима Богдановича.

СЕРАДА

13 студзеня

БТ
06.30 Добroe утро, Беларусь! **07.00** Новости. **07.10** Добroe утро, Беларусь! **08.15** Политические диалоги. **08.40** Потребительская корзина. **09.00** Новости. **09.10** ТВ - школе. Белорусская литература. 7-й класс. Стихи Максима Богдановича. **09.40** Видеокурс английского языка. **10.05** Мультфильм. **10.15** Видимо-невидимо. **11.00** Новости. **11.10** «Проклятый уютный дом». Х/ф. 1-я с. **12.10** Око. **12.30** «Зорная ростань». **13.00** Новости. **13.15** «Волшебница-елка». Благодарственное праздничное представление для детей на главной новогодней елке страны в Белорусском государственном цирке с участием Президента Республики Беларусь А.Г. Лукашенко. **14.45** «Наша марка». Д/ф. **15.00** Новости. **15.10** «Жизнь и приключения четырех друзей». 3-я с. **15.40** Видеокурс французского языка. **16.05** «5х5». **16.35** Педагогический экран. **17.00** Новости (с сурдопереводом). **17.10** «А музыка звучит...» **17.35** «Макаенка.9».

ЧАЦВЕР

14 студзеня

БТ
06.30 Добroe утро, Беларусь! **07.00** Новости. **07.10** Добroe утро, Беларусь! **08.15** «Сегодня с вами...» Творческая группа «Чистый голос». **08.40** Потребительская корзина. **09.00** Новости. **09.10** Королевская охота. **09.40** «Из былинной жизни». Спектакль. **10.05** Телевизионный Дом кино. **10.35** Мультфильм. **11.00** Новости. **11.10** «Проклятый уютный дом». 2-я с. **12.05** Наш край. **12.30** «А музыка звучит...» **13.00** Новости. **13.15** «Эхо в пуще». Х/ф. 1-я с. **14.25** «Василий Корж, генерал и кормилец». **15.00** Новости. **15.10** «Жизнь и приключения четырех друзей». 4-я с. **15.40** Видеокурс английского языка. **16.05** ТВ - школе. Белорусская литература. 10-й класс. Тетка и ее творчество. **16.30** Гости в дом. **17.00** Новости (с сурдопереводом). **17.15** «Улыбки при любой погоде». Творческий вечер Владимира Радзивилова. **18.00** «Проклятый уютный дом». 2-я с. **19.00** Новости. **19.15** Алло,

ПЯТНІЦА

15 студзеня

БТ
06.30 Добroe утро, Беларусь! **07.00** Новости. **07.10** Добroe утро, Беларусь! **08.15** Алло, «Событие». **08.40** Потребительская корзина. **09.00** Новости. **09.10** ТВ - школе. Белорусская литература. 10-й класс. Тетка и ее творчество. **09.35** Видеокурс английского языка. **10.00** Уроки Н.Новожиловой. **10.25** «Между прошлым и будущим». **10.50** Мультфильм. **11.00** Новости. **11.15** «Проклятый уютный дом». 3-я с. **12.10** Сделано в Беларуси. **12.25** «Купалинка». Д/ф. **13.00** Новости. **13.10** «Эхо в пуще». Х/ф. 2-я с. **14.30** «Грустить не надо». **15.00** Новости. **15.10** «Жизнь и приключения четырех друзей». 5-я с. **15.40** Судьба моя и надежда. **16.05** Регион. **16.30** «Риск-версия». **17.00** Новости (с сурдопереводом). **17.15** «А музыка звучит...» **17.35** Наш край. **18.05** «Проклятый уютный дом». 3-я с. **19.00** Новости. **19.15** «Сегодня с вами...» Почетный президент Национальной Акаде-

«Отчизны слава боевая». Д/ф. **19.00** Новости. **19.15** «Сегодня с вами...» Министр образования Республики Беларусь Василий Стражев. **19.40** Доброй вечер, Беларусь! **20.40** Колыбельная. **21.00** Панорама. **21.40** Событие. **22.00** «С тобой и без тебя...» Х/ф. **23.20** Белорусский хит-парад. **23.25** Третий тайм. **23.55** Новости.

ОРТ
16.00 «Жестокий ангел». **17.15** Эти забавные животные. **17.45** Здесь и сейчас. **18.10** «Человек в маске». **18.50** «Поющие в терновнике». Х/ф. **19.45** Спокойной ночи, малыши! **20.00** Время. **20.40** Погода. **20.50** «Охотники за сневидениями». Х/ф. **21.45** Взгляд. **22.25** Новость дня. **23.05** «Ашик-Кериби». Х/ф. **00.05** Программа передач.

РОССИЯ
06.00, 08.50 Добroe утро, Россия. **08.35** «Программа передач». **08.55** Товары — почтой. **09.00** «Санта-Барбара». **09.45** Музыка, музыка... **10.00, 16.00, 19.00, 23.00** Вести. **15.15** «Каша из то-

пора». **15.30** «Первые поцелуи». **16.35** «Башня». **17.00** Компьютер. **17.15** «Старый Новый год». 1-я с. **18.30** Дежурная часть. **18.35** «Холм». Х/ф. **19.35** Подробности. **19.45** Любовь с первого взгляда. **20.15** «Полночный полет». Х/ф. **22.05** «Жара в Лос-Анджелесе». Х/ф. **23.30** Дежурная часть.

КУЛЬТУРА
07.00 Программа передач. **07.05, 11.30, 13.30, 19.30, 23.00** Новости культуры. **07.25** Образ жизни. **07.50** «Одна неделя». «Шаронавт». Х/ф. **09.00, 15.00, 17.00** Новости. **09.05** Царская ложа. **09.45** Живое дерево ремесел. **09.50** «Откровение Ивана Ефремова». Д/ф. **11.40** Уходя, оглянись. **12.30** Интермеццо в стиле оперетты. **13.15** «Без визы». **13.45** «Олимпийские надежды». **14.15** Ария Любавы, дуэт Любавы и Садко из оперы «Садко». **14.30** Боярский двор. **15.05** «Машина превращений». Х/ф. **15.35** «Лукоморье». **15.55** «Беседы о русской культуре». **16.40** Академия спорта. **17.05** «2003». **17.10** «Заметки

ция). **23.15** Новость дня. **00.55** Программа передач.

РОССИЯ
06.00, 08.50 Добroe утро, Россия. **08.15** Дежурная часть. **08.35** «Программа передач». **08.55** Товары — почтой. **09.00** «Санта-Барбара». **09.45** Музыка, музыка... **10.00, 16.00, 19.00, 23.00** Вести. **15.15** Сказочный полдень. **15.30** «Первые поцелуи». **16.30** «Башня». **17.00** Компьютер. **17.20** «Старый Новый год». 2-я с. **18.30** Дежурная часть. **18.35** «Шелковица». Х/ф. **19.35** Подробности. **19.45** Сам себе режиссер. **20.15** «Аляска, сэр!». Х/ф. **22.05** «Закон и порядок». **23.30** Дежурная часть.

КУЛЬТУРА
07.00 Программа передач. **07.05, 11.30, 13.30, 19.30, 23.00** Новости культуры. **07.25** «Такое кино». **08.50** Поет О.Погудин. **09.00, 15.00, 17.00** Новости. **09.05** «Жозеф Бальзамо». Х/ф. 5-я с. **10.00** Поклонникам Терпсихоры. **10.15** Автограф мастера. **11.00** Вижу цель! **11.40** «Уходя, оглянись». **12.00** «Три девушки в голубом». Спектакль. 1-я с. **13.15** Речи-

таив и ария Арзаче из оперы «Семирамида». **13.45** «Российский курьер». **14.25** «Открытие таланта». **15.05** «Машина превращений». **15.35** «Лукоморье». **15.55** «Беседы о русской культуре». **16.40** Речитатив Садко из оперы «Садко». **17.05** «2003». **17.10** Ортодокс. **17.30** Ноу-хау. **17.45** «Шекспир XX век». **18.45** Золотые голоса мира в Москве. **19.10** Чудо-сказка. **19.50** «С потолка». **20.45** После новостей... **21.10** «Жозеф Бальзамо». Х/ф. 5-я с. **22.05** Амаравелла. **23.20** Программа передач.

НТВ
05.00 Сегодня утром. **08.10** «Скорая помощь». **09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00** Сегодня. **09.15** Герой дня без галстука. **09.40** «Чистосердечное признание». **10.40** Своя игра. **10.30** «Русский век». **11.20** «Старый телевизор». **13.25** «Госпожа следователь». **14.10** Сегоднячко. **15.20** «Захватчики». **16.10** «Сегоднячко». **16.40** «Доктор Куин, женщина-врач». **17.30** Впрок. **17.40** Криминал. **18.40** Герой дня. **19.00** «Отряд особого назначения». Х/ф. **20.30** «Итого». **21.40** «Скорая

помощь». **22.30** Сегоднячко. **23.10** Сегодня в полночь. **23.35** «Шериф из преследованной». Х/ф.
НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00, 19.10 «Графиня де Монсоро». **09.55** «Женщины». **11.35** «Тайна записной книжки». **12.50** КиНовости. **13.00** «Дневные звезды». **14.30** «Предложение». **14.55, 16.00** «Крах инженера Гарина». 2-я и 3-я с. **17.05** «Вам и не снилось...». **18.30** КиНовости. **18.40** «Пока безумствует мечта». **20.50** «Лестница». **22.35** Завтра в программе.
МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. **09.35, 17.05** «Полиция Лос-Анджелеса». Д-13. **10.25** КиНовости. **10.35** «Отель «Сорренто». Д-17. **12.25** «Путешествие Августа Кинга». Д-17. **13.55** «Этот чокнутый Нат». С. **15.30** «Из досье Джозефа Вambo: правосудие одиночки». Д-13. **17.55** «Я, я и другие». Д-13. **19.40** КиНовости. **19.50** «Полуночный экспресс». Д-17. **21.45** «Изгнание». Д-13. **23.20** «Как хороши эти белые». Д-17.

есть закон». Х/ф. **01.30** Программа передач.
РОССИЯ
06.00, 08.30, 08.50 Добroe утро, Россия. **08.15** Дежурная часть. **08.35** «Программа передач». **08.55** Товары — почтой. **09.00** «Санта-Барбара». **09.45** Музыка, музыка... **10.00, 16.00, 19.00, 23.00** Вести. **15.15** Сказочный полдень. **15.30** «Первые поцелуи». **16.35** «Башня». **17.00** Компьютер. **17.20** «Собака на сене». 1-я с. **18.30** Дежурная часть. **18.35** Мультфильмы. **19.35** Подробности. **19.45** «Два рояля». **20.30** «Чокнутые». Х/ф. **22.05** «Притворщик». **23.30** Дежурная часть. **23.45** Автошоп. **00.15** Прогноз погоды.
КУЛЬТУРА
07.00 Программа передач. **07.05, 11.30, 13.30, 19.30, 23.00** Новости культуры. **07.25** Ноу-хау. **07.40** «Русская усадьба». **08.05** Романы XVIII-XIX веков. **08.30** «Вверх по лестнице, ведущей вверх». **09.00, 15.00, 17.00** Новости. **09.05** «Песнь торжествующей любви». **10.00** «Парадоксы истории». **10.30** «Шекспир. XX век». **11.40** «Три девушки в голубом». Спектакль. 2-я с. **13.10** «Без визы». **13.45**

дня. **23.15** Программа передач.
РОССИЯ
06.00, 08.50 Добroe утро, Россия. **08.35** «Программа передач». **08.55** Товары — почтой. **09.00** «Санта-Барбара». **09.45** Музыка, музыка... **10.00, 16.00, 19.00, 23.00** Вести. **15.15** Сказочный полдень. **15.30** «Первые поцелуи». **16.35** «Башня». **17.00** Компьютер. **17.20** «Собака на сене». 2-я с. **18.30** Дежурная часть. **18.35** Мультфильм. **19.35** Подробности. **19.45** «Аншла». **20.20** Музыкальный ринг. **21.50** «Женщина в море». Х/ф. **23.30** Дежурная часть. **23.45** Горячая десятка.
КУЛЬТУРА
07.00 Программа передач. **07.05, 11.30, 13.30, 19.30, 23.00** Новости культуры. **07.20** Погода. **07.25** Консилиум. **07.50** Русский музей. **08.05** «Фотографии на память...» **08.50** Арии из опер. **09.00, 15.00, 17.00** Новости. **09.05** «Жозеф Бальзамо». Х/ф. 7-я с. **10.00** «Российский курьер». **10.40** «Арктур — гонимый пес». Спектакль. **11.35** Программа передач. **11.40** Дорога длиною в 200 лет. **12.30** В мире образов Р.Габриэля. **13.15** «Симфонические танцы». **13.29** Азбука. **13.45** «Так хорошо, что люблю». **14.35** «Петербургские портреты». **15.05** «Машина пре-

ращений». **15.35** «Лукоморье». **15.55** «Кумиры». **16.25** Экспедиция ЧИЖ. **17.05** «2003». **17.10** «Личное дело». **17.35** Мифы славян. **17.50** «Петербургские сезоны». **18.30** «Не смею единым». **19.15** Чудо-сказка. **19.29** Азбука. **19.50** «Парижский журнал». **20.15** «Время поцелуев». **20.45** После новостей... **21.10** «Жозеф Бальзамо». Х/ф. 7-я с. **22.05** Примус. **22.30** Вечер русского романа. **23.20** Программа передач.
НТВ
05.00 Сегодня утром. **08.10** «Скорая помощь». **09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00** Сегодня. **09.15** «Ключи от форты Байяр». **11.20** «Старый телевизор». **13.25** «Госпожа следователь». **14.10** Сегоднячко. **15.20** «Захватчики». **16.10** «Сегоднячко». **16.40** «Доктор Куин, женщина-врач». **17.30** Впрок. **17.40** Криминал. **18.30** Герой дня. **18.45** «Из жизни начальника уголовного розыска». Х/ф. **20.25** Спросите Лившица... **21.40** «Скорая помощь». **22.30** Сегодня в полночь. **22.50** «А спать с чужой женой хорошо?!» Х/ф.

«Без визы». **13.05** Рядом с тобой. **13.29** Азбука. **13.45** «Лики истории». **14.10** Сальери и Моцарт от В.Крайнева. **15.05** «Ручьи, где плещется форель». Спектакль. **15.30** «Лукоморье». **15.50** Русское искусство. **16.20** Жены гениев. **17.05** «2003». **17.10** Русский музей. **17.25** Новое кино. **18.00** Балет «Щелкунчик». **20.45** После новостей... **21.05** «Жозеф Бальзамо». Х/ф. 6-я с. **22.00** «Контакт». **22.25** Джаз-френиа. **22.45** Pro memoria. **23.20** Программа передач.
НТВ
05.00 Сегодня утром. **08.10** Мультфильм. **09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00** Сегодня. **09.15** «Первоклассница». Х/ф. **10.30** «Пойми меня». **11.20** «Старый телевизор». **13.00** Сегодня. **13.25** «Госпожа следователь». **14.10** Сегоднячко. **15.20** «Захватчики». **16.10** «Сегоднячко». **16.40** «Доктор Куин, женщина-врач». **17.30** Впрок. **17.40** Криминал. **18.40** Герой дня. **19.00** «Мишень — полицейский». Х/ф. **20.40** Профессия — репортер. **21.40** «Скорая помощь». **22.30** Сегоднячко.

«Без визы». **13.05** Рядом с тобой. **13.29** Азбука. **13.45** «Лики истории». **14.10** Сальери и Моцарт от В.Крайнева. **15.05** «Ручьи, где плещется форель». Спектакль. **15.30** «Лукоморье». **15.50** Русское искусство. **16.20** Жены гениев. **17.05** «2003». **17.10** Русский музей. **17.25** Новое кино. **18.00** Балет «Щелкунчик». **20.45** После новостей... **21.05** «Жозеф Бальзамо». Х/ф. 6-я с. **22.00** «Контакт». **22.25** Джаз-френиа. **22.45** Pro memoria. **23.20** Программа передач.
НТВ
05.00 Сегодня утром. **08.10** Мультфильм. **09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00** Сегодня. **09.15** «Первоклассница». Х/ф. **10.30** «Пойми меня». **11.20** «Старый телевизор». **13.00** Сегодня. **13.25** «Госпожа следователь». **14.10** Сегоднячко. **15.20** «Захватчики». **16.10** «Сегоднячко». **16.40** «Доктор Куин, женщина-врач». **17.30** Впрок. **17.40** Криминал. **18.40** Герой дня. **19.00** «Мишень — полицейский». Х/ф. **20.40** Профессия — репортер. **21.40** «Скорая помощь». **22.30** Сегоднячко.

о театре». **17.25** Вижу цель! **17.50** «Та-кое кино». **19.15** Чудо-сказка. **19.50** Вячеслав Гордеев приглашает... **20.45** После новостей... **21.10** «Одна неделя». «Шаронавт». Х/ф. **22.20** «Из концертного зала». **23.20** Программа передач.

НТВ
05.00 Сегодня утром. **08.10** «Ее звали Никита». **09.00** Сегодня. **09.15** Вчера в «Итогах». **10.15** Куклы. **10.30** Итоги. Ночной разговор. **11.20** «Старый телевизор». **13.25** «Госпожа следователь». Х/ф. **14.10** Сегоднячко. **15.20** «Захватчики». Х/ф. **16.10** «Сегоднячко». **16.40** «Доктор Куин, женщина-врач». **17.30** Впрок. **17.40** Криминал. **18.40** Герой дня. **19.00** «Джонни-мнемошки». Х/ф. **20.40** Куклы. **21.40** «Скорая помощь». Х/ф. **22.30** Сегоднячко. **23.10** Сегодня в полночь. **23.35** «Байки из склепа».

НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00, 20.30 «Графиня де Монсоро». **09.55** «Последний побег». **11.25** «Комедия давно минувших дней». **12.45** КиНо-

помощь». **22.30** Сегоднячко. **23.10** Сегодня в полночь. **23.35** «Шериф из преследованной». Х/ф.
НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00, 19.55 «Графиня де Монсоро». **09.55** «Женщины». **11.35** «Тайна записной книжки». **12.50** КиНовости. **13.00** «Дневные звезды». **14.30** «Предложение». **14.55, 16.00** «Крах инженера Гарина». 2-я и 3-я с. **17.05** «Вам и не снилось...». **18.30** КиНовости. **18.40** «Пока безумствует мечта». **20.50** «Лестница». **22.35** Завтра в программе.
МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. **09.35, 17.05** «Полиция Лос-Анджелеса». Д-13. **10.25** КиНовости. **10.35** «Отель «Сорренто». Д-17. **12.25** «Путешествие Августа Кинга». Д-17. **13.55** «Этот чокнутый Нат». С. **15.30** «Из досье Джозефа Вambo: правосудие одиночки». Д-13. **17.55** «Я, я и другие». Д-13. **19.40** КиНовости. **19.50** «Полуночный экспресс». Д-17. **21.45** «Изгнание». Д-13. **23.20** «Как хороши эти белые». Д-17.

«Без визы». **13.05** Рядом с тобой. **13.29** Азбука. **13.45** «Лики истории». **14.10** Сальери и Моцарт от В.Крайнева. **15.05** «Ручьи, где плещется форель». Спектакль. **15.30** «Лукоморье». **15.50** Русское искусство. **16.20** Жены гениев. **17.05** «2003». **17.10** Русский музей.

Абеды па чацвяргах

Не трэба быць занадта глыбокім знаўцам далёкай і найноўшай айчыннай гісторыі, каб растлумачыць сённяшняю цікавасць да Станіслава Аўгуста Панятоўскага — апошняга манарха краіны нашых продкаў. Ён узышоў на трон вялікага князя літоўскага і караля польскага дзякуючы былой каханцы, расійскай імператрыцы Кацярыне II, якая ўрэшце і знішчыла дзяржаву колішняга фаварыта, а яго самога загадала зняволіць.

Але сёння я прапаную не засяроджвацца на палітычных калізіях таго часу, а пагаварыць пра рэчы, больш сугучныя святочным калядным застоіям. А менавіта — пра Панятоўскага як вядомага гурмана, сноба і апекуна мастацтваў. Як сведчыць Клію, згаданыя якасці ўласцівыя шмат якім кіраўнікам дзяржаваў розных часоў і народаў, а гэта дае прастору для асацыяцыяў і аналогіяў.

Завітаўшы на пачатку валадарання Станіслава Аўгуста ў ягоны палац або летнюю рэзідэнцыю, мы маглі б стаць сведкамі ягоных славуных «абед па чацвяргах», куды манарх запрашаў інтэлектуальную эліту і найперш — літэратараў і вучоных Рэчы Паспалітай. Да частых і асабліва шанаваных гасцей належалі, апрача палякаў, і нашы сучасныя камедыграф і публіцыст Францішак Багамалец і вядомы гісторык Адам Нарушэвіч. Сам Панятоўскі з паходжання, дарэчы, таксама быў беларусам і добра валодаў беларускай мовай.

Запрошаныя сядалі разам з гаспадаром за круглы стол, што падкрэслівала роўнасць прысутных. Вялікі князь і кароль аддаваў перавагу французскай кухні ў яе спалучэнні з лепшымі рэцэптамі старабеларускай і старапольскай.

Сярод падаваных страваў былі буракі з вушкамі, разнастайныя кілбасы, вэндліна і пікантныя марынады. У меню ўваходзілі смажанае мяса, рыба і гародніна. Ганаровае месца займала ўлюбёная гаспадарова смажанка з бараніны, якую слуга выносіў на вялікім срэбным блюдзе з воклічам «Баран!» Стваральнікам усёй гэтай смакаты быў Павел Трэмо, якога ў Варшаве лічылі «найлепшым кухмістарам Еўропы». Фірмовай страваю першага кухара краіны служылі нашіпгаваныя фаршам рабчыкі. Аб тым, што падавалася на дэсерт, гісторыя маўчыць, але вядома, што кожны абед завяршаўся аднолькавай сцэнаю: паж незалежна ад пары года прыносіў на парцэлянавым сподачку тры свежыя слівы.

За сталом ішлі гаворкі пра тое, што краіна спаўзае ў стан хаосу і анархіі, што дзяржаву знішчылае зацятая барацьба магнатскіх родаў, якія нярэдка не толькі былі цалкам пазбаўленыя патрыятычных пачуццяў, але і служылі інтарэсам ворагаў Рэчы Паспалітай. Гучалі прапановы рэформаў. Абмяркоўвалася дзейнасць Адукацыйнай камісіі, па сутнасці, першага міністэрства адукацыі ў Еўропе...

Характарызуемыя заслугі Станіслава Аўгуста на ніве

культуры, знакамёты гісторыка Іахім Лялевель пазней напіша: «*Коштом вялізных сродкаў ён збіраў бібліятэку, антыкварныя рэчы, гравюры, абкружаў сябе людзьмі навукі... Кожны чацвер за сталом у яго збіраліся вучоныя...*»

У заслугу Панятоўскаму можна залічыць і тое, што — у адрозненне ад гасцей — ён наталяў смагу не вытанчанымі гішпанскімі вінамі, а свежай крынічнай вадою. Прычым гэта было не толькі традыцыяй «абед па чацвяргах». Уступіўшы на трон, Станіслаў Аўгуст абвясціў вайну надзвычай пашыранаму ў Рэчы Паспалітай пры ягоных папярэдніках п'янству.

Нельга сказаць, што змаганне з Бахусам атрымала ўсенародную падтрымку. Тагачасны паэт Ігнацы Красіцкі вуснамі аднаго са сваіх герояў звяртаўся да вялікага князя з такімі словамі:

*Ты развучыў ліцвінаў
вяселіцца...*

А каб табе ні разу не напіцца!

З другога боку, знаўца і відавочца той эпохі Лукаш Галембёўскі з ухвалаю пісаў: «*За цвярозым Станіславам Аўгустам у выніку лепшага выхавання, высакароднейшых прыкладаў і ўзнёслых пачуццяў п'янства спыняецца*».

На вялікі жаль, гэта была адзіная выйграная нашым апошнім манархам кампанія.

Кацярына II усё часцей умешвалася ў справы Рэчы Паспалітай, дзе амаль бесперапынна стаялі расійскай войска. 25 лістапада 1795 года Станіслаў Аўгуст падпіша ад-

Апошні вялікі князь літоўскі і кароль польскі Станіслаў Аўгуст Панятоўскі быў зацятым змагаром з Бахусам.

рачэнне і ператворыцца ў вязня. Пазалочаны каралеўскі трон прывязуюць у Пецярбург, і імператрыца распарадзіцца прыстасаваць яго для сваіх штодзённых фізіялагічных патрэбаў. На ім, між іншым, праз год яе і разаб'е паралюш.

P.S. Што падаецца і каго з інтэлектуальнай эліты запрашаюць на абеды да кіраўніка нашай незалежнай дзяржавы, мы, гойскачы на крамах у пошуку «нармальных чалавечых яек»,

маем магчымасць адно здагадацца. Наводзіць на пэўную аналогію той факт, што адна вядомая асоба таксама не любіць моцных напояў, аддаючы перавагу клубнічнаму морсу. Праўда, лічыць гэтую акалічнасць праваю дзяржаўнай кампаніі барацьбы за цвярозы лад жыцця — у краіне з найтаннейшаю ў свеце гарэлкай і дэфіцытам закускі — можа толькі чалавек, багата адораны фантазіяй.

Уладзімір АРЛОЎ

СУБОТА

16 СТУДЗЕНЯ

БТ
06.30 Добroe утро, Беларусь! 07.00 Новости. 07.10 Добroe утро, Беларусь! 08.00 Континент. 08.15 Столица. 08.40 Потребительская корзина. 09.00 Новости. 09.10 «Я рисую». 09.30 Здоровье. 09.55 Вершина мира. 10.25 «Все нормально, мама!» 11.00 Новости. 11.15 «Проклятый уютный дом». 4-я с. 12.10 Мультфильм. 12.30 Четвертое измерение. 13.00 Новости. 13.15 Родное слово. 13.50 Родовод. 14.20 Олимп. 15.00 Новости. 15.10 Уроки Н.Новожиловой. 15.35 Познай себя. 15.55 Бон тон. 16.25 «Это моя работа». 17.00 Новости (с дублеми). 17.10 «Воспоминания об утраченном рае». Д/ф. 17.30 «Сегодня с вами...» Художественный руководитель ансамбля «Хорошки» Валентина Гаева. 18.00 «Проклятый уютный дом». 4-я с. 19.00 Новости. 19.15 «Из достоверных источников». 19.40 Доброй вечер, Беларусь! 20.40 Кольбельная. 21.00 Парорама. 21.40 «Месці ўзгоры». Х/ф. 23.10 Бездальнік. 23.40 Белорусский хит-парад. 23.55 Видимо-невидимо.

ОРТ
07.00 «Найти и обезвредить». Х/ф. 08.30 «Бобик в гостях у Барбоса». 08.45 Слово пастыря. 09.00. 14.00. 17.00 Новости. 09.15 «100 %». 09.45 «Утренняя почта». 10.15 «Каламбур». 10.50 Смак. 11.10 Возвращение Третьяковки. 11.35 Счастливый случай. 12.30 «Анна и командор». Х/ф. 13.55 Программа передач. 14.15 «Собрание заблуждений». 14.45 В мире животных. 15.25 Умники и умницы. 15.50 «Ну, погоди!». 16.15 Как это было. 16.55 Погода. 17.15 «Женские истории». 17.45 Юбилейный вечер Юрия Николаева. 20.00 Время. 20.50 «Секретные материалы». 22.25 Новости спорта. 22.45 «Жар тела». Х/ф. 00.40 Программа передач.
РОССИЯ
07.00 «Сокровища затонувших кораблей». 07.15 «Проделки сорванца». Х/ф. 08.30 Прогноз погоды. 08.35 Мультфильмы. 09.00 Добroe утро, страна. 09.45 «Сто к одному». Телеигра. 10.30 Любовь с первого взгляда. 11.00 Подиум д'арт. 11.30 Домашние хлопоты. 12.00 «Неделя в Санта-Барбаре». 13.00. 19.00 Вести. 13.30 Вечер памяти А.Галича в Политехническом

«Я выбираю свободу». 14.55 50х50: Буду звездой! 16.00 Сириеный туман. 17.00 Моя семья. 18.00 «Площадь звезд-99». 19.30 Голубой огонек. 22.30 «Она прекрасна». Х/ф. 00.05 Прогноз погоды.
КУЛЬТУРА
09.00 Программа передач. 09.05 Погода. 09.10 «Читая Библию». 09.20 Книжные кладёзы. 09.35 «Великий утешитель». Х/ф. 11.10 «Наобум». 11.40 Сюита из оперы «Порги и Бесс». 12.00 Микрофон включен. 12.20. 13.45 «Ромео и Джульетта». Спектакль. 13.29 Азбука. 15.10 «Кто там...» 15.35 «Очевидное — невероятное. Век XXI». 16.05 Художник Антон Чирков. 16.30 «Открытие таланта». 17.00 Новости. 17.05 «2003». 17.10 «Судьба, судьбою, о судьбе». 18.05 15-й подъезд. 18.35 Программа передач. 18.40 Гала-концерт, посвященный 90-летию Р.Я.Плята. 20.59 Азбука. 21.00 Новости культуры. 21.20 «Мелодии Верного квартала». Х/ф. 23.00 «Негаснущие звезды».
НТВ
07.00 Мультсериал «Битлджус». 07.30 «Из жизни начальника уголовного розыска». Х/ф. 09.00. 11.00. 15.00. 18.00. 21.00

Сегодня. 09.15 «Чистосердечное признание». 09.45 Впрок. 10.00 «Пойми меня». 10.30 «Старый телевизор». 11.15 Профессия — репортёр. 11.30 Своя игра. 12.00 Хоккей. ЦСКА (Москва) — «Лада» (Тольятти). 14.30 «Русский век». 15.20 «Она написала убийство». Х/ф. 16.15 Суд идет. 17.00 Дог-шоу. 17.30 Герой дня без галстука. 18.40 «Максим Перепелица». Х/ф. 20.30 «Итого». 21.40 «Кинг-Конг жив». Х/ф. 23.25 «Про это».
НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00 «Алые паруса». 10.30 «Офицеры». 12.00 «По главной улице с оркестром». 13.30 Кино. Между прошлым и будущим. 13.45 «Транзит». 2 серии. 15.50 «Нелюбимый». 17.00 «Женщина, которая поет». 18.15 «Любовь земная». 19.45 «Суета сует». 21.10 «Холодное лето пятьдесят третьего...» 22.45 Завтра в программе.
МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. 09.35. 17.05 «Центрфорвард». Д-13. 10.30 Календарь «Мира кино». Джон Карпентер. 10.45 «Упирьях для павинов». Д-13. 12.30 «Ангельская пыль». Д-17. 14.00 «По прозвищу

«Буря». Д-13. 15.35 «Золото». Д-13. 17.55 Календарь «Мира кино». Джон Карпентер. 18.10 «Исповедь невидимки». Д-13. 19.45 Сделано в Голливуде. 1950 г. 20.05 «Смешная девочка». Д-13. 22.30 «Скромница». Д-17. 00.00 «Это моя очередь». Д-17.
СПОРТ
08.00 Новости. 08.10 Аэробика. 08.35 Урок настольного тенниса. 08.50 «Шит и мяч». 09.25 Power week - неделя НХЛ. 10.35 Новости. 10.50 Биаблон. Кубок мира. 13.00 Аэробика. 13.30 Урок настольного тенниса. 13.45 Новости. 13.55 Биаблон. Кубок мира. 16.00 «Спортивные танцы». 17.00 Новости. 17.10 Программа передач. 17.15 Американский футбол. 17.45 Ретроспектива финалов Кубка Стенли. 20.00 Большой ринг. 21.15 Спортктейл. 21.55 Футбол. Чемпионат Испании. 23.50 Шахматы.
8-Й КАНАЛ
15.00 Джойс Майер «Жизнь в слове». 15.50 «Моби Дик» Х/ф. 17.00 Мультфильм «Горбун из Нотр-Дама». 1 с. 18.30 «Крещение». фильм 1-й. 19.45 «Княжна Дейзи». Х/ф. 1 с. 21.15 Вечерница. 21.30 Музыка на телеканале. 21.45 Х/ф «Человек тьмы».

НЯДЗЕЛЯ

17 СТУДЗЕНЯ

БТ
07.00 Добroe утро, Беларусь! 08.00 «Встречи с Библией». 08.45 Потребительская корзина. 09.00 Новости. 09.10 «От сердца к сердцу». 10.10 Мультфильм. 10.20 Туробъектив. 10.45 «Все нормально, мама!» 11.20 Арсенал. 11.45 Марсово поле. 12.00 Телевизионный Дом кино. 12.25 Международные спортивные новости. 12.45 Сделано в Беларуси. 13.00 АРТ-клуб. 13.35 «Легенда о Вильгельме Телле». 3-я с. 14.30 Сельчане. 15.00 Новости. 15.10 Древо жизни. 15.35 «Рождественская звезда-98». 16.25 «День над лесом». Д/ф. 16.40 Зорная ростань. 17.10 Телебарометр. 17.30 «Большие каникулы». Х/ф. 18.55 Теленавигатор. 19.15 Стадион. 19.40 Кольбельная. 20.00 Резонанс. 20.50 «Карабол». 21.25 «Девочка Никто». Х/ф. 23.10 Премьера песни. 23.20 Авто-парк. 23.30 Бархатный сезон.
ОРТ
07.00 «Максимка». Х/ф. 08.30 «Русалочка». 09.00. 14.00 Новости. 09.15 «Непуте-

вые заметки». 09.30 Пока все дома. 10.05 Утренняя звезда. 10.55 Армейский магазин. 11.25 Игрой, гармонь любимая! 11.50 Крестьянские ведомости. 12.20 «Все путешествия команды Кусто». 13.25 Смехоланорама. 13.55 Программа передач. 14.15 Клуб путешественников. 15.05 «Симфонические тайны». 15.30 «Тимон и Пумба», «Алладин». 16.25 «Колесо истории». 17.10 Погода. 17.15 «Серебряный шар». 18.20 «Ералаш». 18.30 «Неподдающиеся». Х/ф. 20.00 Время. 20.30 Погода. 20.35 «Ас из асов». Х/ф. 22.25 Новости культуры. 22.45 «Стрелец — 98». 23.25 Чудо Ванессы Мэй. 23.55 Программа передач.
РОССИЯ
07.00 Мультфильмы. 07.30 Служу Отечеству! 08.00 «По следам бременских музыкантов». 08.30 Почта РТР. 08.55 Прогноз погоды. 09.00 Добroe утро, страна. 09.30 Сам себе режиссер. 10.00 «Аншлаг». 11.00 Русское лото. 11.40 «Робот Френки Штейн». Х/ф. 12.00 «Неделя в Санта-Барбаре». 13.00 Вести. 13.30 Федерация. 14.10 Парламентский час. 15.15 Папа, мама, я — спортивная семья. 16.00 Диалоги о живот-

ных. 17.00 Артисты против СПИДа. 18.10 Совершенно секретно. 19.00 Зеркало. 20.00 «Песни нашего века». 21.25 «Коллизия». 22.20 Дежурная часть. 22.45 «И стал свет». Х/ф. 00.25 Прогноз погоды.
КУЛЬТУРА
09.00 Программа передач. 09.05 Погода. 09.10 «Читая Библию». 09.20 Консилиум. 09.45 «Белый пудель». Х/ф. 10.55 «Академический час». 11.35 В тридевятом царстве. 12.00 «Венера Ильинская». 12.40 П.И. Чайковский. «Времена года». 13.29 Азбука. 13.30. 21.00 Новости культуры. 13.45 «Детский мир». 14.10 Тихий вечер. 14.40 «А прошлое кажется сном...» 15.30 Международное обозрение. 16.10 Телевидение — любовь моя. 17.00 Новости. 17.05 «2003». 17.10 «Судьба, судьбою, о судьбе». 18.05 Программа передач. 18.10 «Буря». Спектакль. 19.25 Чудо-сказка. 19.40 Мультфильм. 20.00 Балет «Осенний огонь». 20.59 Азбука. 21.20 «Под рожденье». Х/ф. 22.50 Блеф-клуб.
НТВ
07.00 «Чапаев». Х/ф. 08.35 «Легенда о затерянном городе». 09.00. 11.00. 15.00

Сегодня. 09.15 «Максим Перепелица». Х/ф. 11.15 Большие деньги. 11.40 «Зеркало для героя». Х/ф. 14.00 Жизнь замечательных зверей. 14.30 «Русский век». 15.20 «Ключи от форта Байяр». 17.00 Итоги. Предсловие. 17.40 «Скала Малколланда». Х/ф. 19.45 Куклы. 20.00 Итоги. 21.00 «Ее звали Никита». 22.00 Итоги. Ночной разговор. 22.30 Бокс. Майк Тайсон против Франса Бота.
НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00 «В моей смерти прошу винить Клаву К». 10.15 «Женщина, которая поет». 11.30 «Любовь земная». 13.00 «Суета сует». 14.20 «Случайные пассажиры». 15.35 «Голова горгоны». 17.00 «В Москве проездом...» 18.20 «Судьба». 2 серии. 21.00 «Крутые: смертельное шоу». 22.40 Завтра в программе.
МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. 09.35. 17.45 «Центрфорвард». Д-13. 10.30 «Золото». Д-13. 12.00 Сделано в Голливуде. 1950 г. 12.20 «Скромница». Д-17. 13.55 «Смешная девочка». Д-13. 16.15 «Это моя очередь».

Д-17. 18.40 «Смешная леди». Д-13. 20.55 «Солдаты группы Z». Д-17. 22.30 «Август». Д-13. 00.00 «Руди». Д-13.
СПОРТ
08.00 Спортктейл. 08.30 Аэробика. 08.55 Хоккей. Чемпионат НХЛ. «Филаделфия Флайерс» - «Торонто Мэйпл Ливз». 11.10 Новости. 11.20 Шахматы. Супертурнир «Вейк-ан-Зее». 11.50 Биаблон. Кубок мира. 13.00 Хоккей. Чемпионат России. «Торпедо» (Ярославль) - «Динамо». 15.00 Биаблон. Кубок мира. 16.15 Новости. 16.25 Футбол. Чемпионат Италии. 18.10 Профессиональный бокс. Майк Тайсон (США) - Франк Бота (ЮАР). 21.10 Еще неделя позади... 21.40 Программа передач. 21.45 Шахматы. Супертурнир «Вейк-ан-Зее». 22.15 Американский футбол. В перерыве: 23.00 Новости.
8-Й КАНАЛ
15.00 Программа Рика Ренера. 15.30 Х/ф «Моби Дик». 2 с. 17.00 Мультфильм «Горбун из Нотр-Дама». 2 с. 18.30 «Крещение». фильм 2-й. 19.45 «Княжна Дейзи». Х/ф 2 с. 21.15 Вечерница. 21.30 Новости «К-видео». 22.00 Х/ф «Смерть среди айсбергов».

Даты і лёсы

5 студзеня

1919. Слесар-водопрводчык Антон Дрэкслер заснаваў у Мюнхене Германскую нацыянал-сацыялістычную рабочую партыю. Неўзабаве месца лідэра ў ёй заняў Гітлер.

1964. У Ерусаліме ўпершыню за 500 гадоў сустрэліся духоўныя лідэры каталіцкай і праваслаўнай цэркваў — папа Павел VI і Канстанцінопальскі патрыярх.

6 студзеня

1822. Нарадзіўся знакаміты нямецкі археолаг-дылетант Генрых Шліман, які адшукаў легендарную Трою, у існаванне якой сур'ёзныя навукоўцы ўжо не верылі. На жаль, пад рыдлёўкамі паспешлівых землекопаў загінулі помнікі многіх стагоддзяў гісторыі горада, у тым ліку і самога «гамераўскага» перыяду.

1838. Амерыканскі мастак Сэмюэль Морзе наладзіў першую дэманстрацыю вынайдзенага ім тэлеграфа.

7 студзеня

1610. Галілей адкрыў чатыры спадарожнікі Юпітэра (кожны памерам амаль з Зямлю) і назваў іх Іо, Еўропа, Ганімед і Каліста.

1789. У ЗША быў абраны першы прэзідэнт — Джордж Вашынгтон.

1867. У Германіі нарадзіўся заснавальнік галівудскай студыі Universal Pictures і вынаходнік культу кіназрорак як прынады для глядача Карл Лемле. У гэты ж дзень у 1873 г. нарадзіўся таксама галівудскі магнат венгерскага паходжання Адольф Цукар, заснавальнік студыі Paramount.

1899. Нарадзіўся вядомы французскі кампазітар-авангардыст Франсуа Пуленк.

1969. БССР падпісала Канвенцыю пра недастасаванне тэрмінаў даўнасці да злачынстваў супраць чалавецтва і ваенных злачынстваў.

8 студзеня

1889. Герман Холерыт запатэнтаваў у Нью-Йорку электрычную лічальную машыну. Фірма, якую ён заснаваў для продажу свайго вынаходства, з цягам часу ператварылася ў гігант IBM.

1926. Каралём Хіджаза стаў Ібн Сауд. У гонар сябе ён перайменаваў краіну ў Саудаўскую Аравію.

1935. Нарадзіўся «кароль» рок-н-рола Элвіс Прэслі. Агульны наклад ягоных запісаў набліжаецца ўжо да мільярда.

9 студзеня

1920. Эсэры стварылі ў Мінску Беларускі паўстанцкі камітэт і «сялянскія дружны» ў ваколіцах горада для змагання з польскімі акупантамі.

1988. Англічанін Эдгар Дэйкін запатэнтаваў пластыкавыя надмагіллі, у дзесяць разоў таннейшыя за звычайныя мармуровыя.

10 студзеня

1863. У Лондане адчынілася першае ў свеце метра.

1888. Сапраўдны бацька кінематографа француз Луі ле Прэнс запатэнтаваў у ЗША першую кінакамеру.

11 студзеня

1314. Дружина гродзенскага кашталяна Давыда разбіла войска крыжакоў пад Наваградкам.

1919. Ленін выдаў дэкрэт аб уводзевай харчазвароткі — абавязковай здачы сялянамі прадуктаў дзяржаве па цвёрдых (нізкіх) коштах.

1974. Сюзана Разенковіч з Кейптаўна ўпершыню нарадзіла шасцёра блізнят. У гэты ж дзень у 1980 г. шасцёра дзяцей нарадзіла Разана Джаніні з Фларэнцыі. Усе дзеці выжылі — рэкорд для шматдзетных родаў.

Падрыхтаваў
Юрась БАРЫСЕВІЧ